

oraz Wojskowej Służby
Tajno, ul. Pomorska 51, tel. 71 340 10 10 186
e-mail: f...@zawackie.pl
opm XI '93
www.zawackie.pl
000 416 00
0000 0000 5002 0244

M: 647/1227

24.11.2006

A

Gizińska Halina

87-600 Lipno

++

Lipno
POZ-AK
Gizińska Halina
ps. "Hanka"
M: 647/1227 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Gizim'ska Halina

P: K-644/1227 Dom

Sipmz POK - AK

I./1. Relacja k. 3 s. 1-3

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 3 s. 1-3

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 1 s. 1-2

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 3

VI. Fotografie kronika

1/1. Relacja:

1. Relacja Haliny Gizimskiej,
kserokop. mpisu bez doty k. 3 s. 1-3

Ja, Halina-Irena Gizińska urodziłam się 26 grudnia 1921 roku w Sydogoszczy z Gracjana-Adolda ~~xxxx~~ i Ireny z Milewskich Gizińskich.

Ojciec był nauczycielem w Lipnie i jednocześnie prowadził działalność repolonizacyjną dzieci polskich z Westfalii przy aktywnym współudziale mojej matki.

W 1939 roku skończyłam I-szą klasę Liceum Ogólnokształcącego w Lipnie i przeszłam do klasy maturalnej. W m-cu sierpnia 1939 roku ojciec został powołany do wojska a we wrześniu, w kilka dni po wybuchu wojny matka z nami dwiema rozpoczęła tułaczkę szlakiem na Rumunię też za armią.

Bo bitwie pod Kutnem i rozrośnięciu armii ojciec wrócił do Lipna ale musiał uciekać gdyż za działalność w Związku Zachodnim oraz udział w oczyszczaniu okolicy z band niemieckich został skazany na śmierć. Dzięki uczniom i przyjaciołom zdołał uciec do Warszawy i stamtąd do Mszczonowa gdzie przebywał do końca wojny, prowadząc tajne nauczanie oraz działalność w Ruchu Oporu. Najpierw w Warszawie w ZWZ a potem w Mszczonowie już w AK.

My, my z matką znalazły się aż nad granicą sowiecką koło Zdołbunowa.

W dniu 17 września 1939 roku byłyśmy świadkami wkroczenia wojsk radzieckich na nasze tereny, aresztowania osadników wojskowych i strzelaniny wokół budynku komenantury policji, która nie chciała się poddać i którzy podobno zginęli a budynek spalono. Ponieważ uciekaliśmy ze znajomymi Zarębskimi ich autobusem szybko rozpoczęliśmy drogę powrotną przez Luck, Równe, aż do Brześcia nad Bugiem. W grudniu 1939 roku za namową siostry młodszej próbowałyśmy przejść granicę pod Terespołem ale onłaczony przewodnik uciekł a nas Białorusini oddali w ręce komendantury granicznej radzieckiej. Trzymali nas na początku w kurniku wraz z innymi schwatanymi na granicy a potem w twierdzy przeskraj, skąd na usilne prośby mojej Matki i tłumaczenia, że chcemy połączyć się z ojcem wypuszczając nas po dwu miesiącach oznajmili, że będzie nas "bieżenców" zabierać do Generalnego Gubernatorstwa komisja niemiecko-radziecka i że trzeba się już ~~rejechtrować~~ rejechtrować. Zrobiliśmy tak i w maju 1940 roku po przejściu przez upokarzający godność człowieka obóz przejściowy tuż po przekroczeniu granicy pozwolono nam wyjechać we wskazanym przez nas kierunku. Obsługujący ten obóz jeńcy wojenni - Żydzi z Lipna urządzili nas, że ojciec jest poszukiwany i skazany na karę śmierci i żeby nie rejechtrować się do Lipna, bo nas wywiozą albo do obozu a w najlepszym razie na roboty. W Warszawie od spotkanych znajomych dowiedziałyśmy się w wielkiej tajemnicy gdzie jest ojciec i połączyłyśmy się z nim.

W końcu maja 1940 roku zmuszona byłam nielegalnie pojechać do Lipna w sprawach rodzinnych i wtedy zetknęłam się ze znanym nam od kilku lat obywatelkim, który zaproponował mi pracę łączniczki i kolporterkki pism i biuletynów oraz instrukcji. Oczywiście wyraziłam zgodę i zostałam zaprzysiężona jako

członek Polskiej Organizacji Zbrojnej a od m-ca grudnia 1942 roku w Armii Krajowej. Pobierając prasę oraz inne materiały od Zygmunta Frackiewicza z którym wraz z jego i moją siostrą funkcje te pełniłismy na terenie Mszczonowa - przewoziłam do Lipna do p. Kellerowej na ul. Płockiej, a po aresztowaniu komendanta Józefa Sadowskiego w maju 1943 r. zgodnie z udzieloną uprzednio instrukcją - panu Stanisławowi Wisniewskiemu.

Na jesieni 1944 roku kontakty uległy zerwaniu z uwagi na to, że po Powstaniu Warszawskim w Mszczonowie i pobliskich Radziejowicach ulokowało się Gestapo i żandarmeria i przy wzmożonej kontroli z ich strony całego terenu nawet normalne codzienne poruszanie się było bardzo utrudnione a tym bardziej, że w mieszkaniu naszym przechowywalismy dwu oficerów z powstania w Warszawie tj./wg.ich oświadczeń i posiadanych dokumentów/ kapitana Zabokrzyckiego oraz porucznika Ridskowskiego jak również dwie rodziny warszawiaków z obozu pruszkowskiego. Nadmieniam, że w czasie okupacji ojciec mój za działalność antyniemiecką był aresztowany i siedział w więzieniu mokotowskim a później dzięki działalności finansowej mojej matki przeniesiony do Grodziska Mazowieckiego i po 8 m-cach zwolniony.

Po zakończeniu wojny wróciliśmy do Lipna z tym, że maturę zdawałam w Liceum Małachowskiego w Płocku gdyż w Lipnie nie było kierunku humanistycznego. Pobyt w więzieniu sowieckim spowodował u mnie wysięki w opłucnej, chobę nerek i pęcherza na co cierpię do dziś i co przyczyniło się do przerwy w kontynuowaniu nauki. Po powrocie do zdrowia zapisałam się na Wydział Prawno-ekonomiczny uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i w 1953 r. uzyskałam dyplom magistra. Po ukończeniu studiów otrzymałam pracę w Narodowym Banku Polski w Lipnie początkowo na stanowisku skarbnika, a potem starszego inspektora ekonomicznego a w listopadzie 1975 r. stanowisko specjalisty starszego d/s rozliczeń w Wojewódzkim Związku Kółek Rolniczych w Lipnie, a od kwietnia 1977 roku stanowisko kierownika działu ekonomicznego i administracji w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Kikole. W latach 1958/59 nasze mieszkanie zaczęli nadożyć funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa celem zabrania nam jednego pokoju mimo, iż siostra moja z mężem i dzieckiem mieszkała razem z nami, gdyż oboje prawnicy nie mogli otrzymać pracy w swoim zawodzie, gdyż wiadomym było, że ojciec nasz jest zagorzałym przeciwnikiem sowieców czego absolutnie nie ukrywał.

Wówczas vice burmistrz a nasz dobry znajomy wymyślił pretekst wyłączenia jednego pokoju dla mnie na czas przygotowywania pracy doktoranckiej. To poskutkowało, ale obecnie po śmierci rodziców właścicielka chce mnie wyeksmitować z mieszkania w którym mieszkałam z rodzicami od 1945 roku i zrujnowany budynek został przez nas wyremontowany /w tym mieszkanie/ a w 1973 roku bez naszej wiedzy sprzedany exx pracownikowi KPPZPR. Obecnie mam całą masę procesów, kosztów i zmartwień.

W 1982 roku przeszłam na emeryturę i po śmierci rodziców, siostry i szwagra zostałam sama z siostrzeńcem i jego żoną, którzy zamieszkali z mną

mną, gdyby tylko nastąpiło sprawiedliwe zakończenie moich spraw mieszkaniowych, gdyż stan mego zdrowia wymaga stałej opieki. nadmieniam, iż byłam członkiem partii PZPR od 1973 r do przejścia na emeryturę.

Moje odznaczenia :

1. Medal Wojska - po raz 1,2,i 3.

Legitymacja nr. 37756 wydana przez Ministerstwo Obrony Narodowej w Londynie.

2. Krzyż Armii Krajowej -

Legitymacja nr.35898 z Londynu.

Żadnych odznacze, w okresie Polski Ludowej nie otrzymałam.

mgr Halina Gizińska
/ Halina Gizińska/
zam.Osiedle im.M.C.Skłodowskiej
nr.13
87-600 Lipno.

1/2. Dokumenty dotyczące relatora:
Gizini'ska Halina

1. „Oświadczenie świadka” - Józefa Sadowskiego, z 10.06.1985,
kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. „Oświadczenie świadka” - Stanisława Wiśniewskiego z 12.06.1985,
kserokop. oryg. k. 1 s. 2
3. Kserokop. leg. kombatanta
wystawione przez ZBoWiD
we Wrocławiu 20.01.1986 k. 1 s. 3

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(eczka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): Od 12 XI 1942 r do IX 1944 r. Armia Krajowa. Placówka Skępe, Rejon Skępe Obwód AK Lipno, Okręg AK Pomorze. / łącznik Plac Skępe, świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer SJ 6640782 wydanym dnia 19 XII 1976 r. przez KDMO 7-wa-Sródmieście

o ś w i a d e c z a m:

że Ob. Gizińska Halina syn (córka) Witolda i Ireny urodz. dnia 26 Grudnia 1921 roku w Bydgoszczy.

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(eczka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z utrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): Z Gizińską Haliną zostałem skontaktowany w grudniu 1942 r przez Józefa Sadowskiego-jako łączniczką dostarczającą prasę konspiracyjną z okolic Warszawy do mnie. Prasę przekazywałem Komendantowi Rejonu Skępe Narczewskiemu Lubomirowi ps. "Młot" oraz rozprawdzałem na terenie Placówki Skępe, komendantowi Walewskiemu Józefowi ps. "Sfinks"

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Hanka" i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): w/w działała jako łączniczka przewożąc prasę i instrukcje szkoleniowe do mnie, które rozprawdzałem w rejon Skępego do maja 1943 r. Po aresztowaniach w maju 1943 r, dostarczaną prasę i instrukcję do starczałem do wskazanego przez Józefa Sadowskiego, poprzednio punktu kontaktowego w Lipnie u Ob. Kellerowej przy ul. Płockiej w Lipnie. Prasa i instrukcje szkoleniowe były dostarczane Komendantowi Rejonu Lipno a następnie Komendzie Powiatowej AK Lipno przez Komendanta Drzewieckiego Stanisława ps. "Sławunia. Gizińska dostarczała prasę od /jak mi mówiła od Fackiewicza Zygmunta w Mszczonowie pod Warszawą, gdzie w tym czasie zamieszkiwała. / Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej — wydanej przez Zarząd Okręgu w Warszawie, nr 0013569.

Widzę i potwierdzam podpis świadka, sędziwy

(imię i nazwisko) podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD)

Stanisław Wiśniewski
Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Stanisław Wiśniewski ps. "Góral"
b. łącznik Rejonu i Placówki AK Skępe.

(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI
we Włocławku

LEGITYMACJA NR 0780623
Uprawnienia na
przebieg
walki
w 1945
złoty

.....
podpis posiadacza legitymacji

Cyżińska

Nazwisko
Halina Jona

Imię
Witold Jona

Imię rodziców
0921.12.26 Bydgoszcz
Data i miejsce urodzenia

jest
KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń
określonych ustawą z 26 maja 1982 r.
o szczególnych uprawnieniach
kombatanatów
(Ust. Nr 16, poz. 122)

1986.01.20
data wystawienia

.....
podpis

RODZAJE I OKRESY
DZIAŁALNOŚCI KOMBATANCKIEJ

Okresy		wyszczególnienie
od	do	
1942	1944	Ruch Oporu
12.01	11.52	

łącznie lat 2. miesięcy

.....
podpis

RODZAJE I OKRESY
DZIAŁALNOŚCI KOMBATANCKIEJ
(Uzupełnienia)

Okresy		wyszczególnienie
od	do	

łącznie lat miesięcy

m. p.

.....
podpis

1/3. Inne materiały dokumenta-
cyjne: Gizińska Halina

1. Deklaracja - zgłoszenie uczestnictwa
w Stow. Zol. AK, kierowop. onyg. k. 1 s. 12
& 7. 12. 1990

G:dt Mloch A

Okręg Pomorze Koło, Środowicko Linno

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania statutu Stowarzyszenia:

Data 7.12.1990 Halina Irena Gizzińska
/imię i nazwisko/ /podpis/

Adres 87-600, Linno
Os. M.C. Skłodowskiej 13

Telefon 29-01

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię Halina Irena Gizzińska
/literami drukowanymi/
2. Dla mężatek nazwisko panięskie
3. Data i miejsce urodzenia 26.12.1921 Bydgoszcz
4. Imiona rodziców Witold i Irena z Milewskich
5. Pseudonimy "Hanka"
6. Data wstąpienia do:
 - a. SZP XXXX POZ 10 maja 1940 r.
od grudnia 1942 r.
 - b. ZWZ-AK
 - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające
7. Przydział organizacyjny łączniczka i kolporterka pras konspiracyjnej w dyspozycji komendy ZWZAK na powiat Linno. Również w kontaktach z komendą ZWZAK w Łuszczonowie skąd do Linna przyjeżdżałam również /np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja, lub inny rodzaj działalności/ na rozkaz tamtejszej władzy konspiracyjnej.
8. Odznaczenia uzyskane w K.
 1. Krzyż AK- nr. 35898 - 8.04.86 r. Koło B. Żołnierzy AK. Londyn...
 2. Medal Wojska - nr. 37756 - 15.08.48 r. MON Londyn

9: Inne odznaczenia
nr. legitymacji i data wystawienia, przez kogo nadane/

10: Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:
a. do 1939 r.

b: SZP, ZWZ-AK
w dyspozycji komendy AK na powiat Lębork i miasto Mszczonów.

c. PSZ na Zachodzie

11: Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/
.0780623 - 20.01.1986 r. ZBOWiD. Zarząd Wojewódzki, Włocławek

12: Represjonowany /rodzaj/:
a. 1.IX.1939 - 15.I.1945 r.
przetrzymana byłem z matką i siostrą w twierdzy w Brześciu n/Bugiem przez NKWD

b: po 15.I.1945 r. UB dręczyło mnie systematycznie za poglądy sprzeczne i partydotyczne poprzez częste przesłuchiwanie i kilkakrotne usiłowania zabrania mi jako akowcowi mieszkania.

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem

[Handwritten signature]

KOMISJA WERYFIKACYJNA

KOMISJA WERYFIKACYJNA

/Kozł, Srodowiska/

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

[Handwritten signature]
/miejsowość, data/

Nazwisko i imię, 1:
pseudonim 2:
3:

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
/nr ewidencyjny, miejscowość, data/

ZARZĄD OKREGU

Nazwisko i imię, 1:
pseudonim 2:
3:

K: 647/1227 Sam Ryppm

Gixin'ske Holme
V. Karty informacyjne
k. 3

Ні оці авч!

Gizinske Haline

Wn. 26.12. 1928 r. 4 Bydgoszcz
Wyciomys 4 Ś 2 2 AKI.

Woh. T. osobowe 4 Ś 2 2 AKI. ul. 109 Torun,
(pomoc 16)

HMM-PT

Gixim'ska Halime

Pypim²

- zwrot „Biuletynu Fundeji”
z inf. poczty z 14.07.1995
„adresat zmarł”

28. XI '06

Grażiński a Halina Inna Sopno 3
POZ-RL

zob. Ziutkowski B., Polskie
Podziemie na Łużycach...
Toruń 2008, s. 296

ML IX '14

Gizińska Halina
87-600 Lipno
ul. Curie Skłodowskiej 13

K-647 / 1227 Lipno
AK

Gizińska Halina
ps. „Hanka”

Gizińska Halina

